

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

NIEUW NEDERLANDS KINDERRECHT

Op 1 September 1948 heeft in Nederland het nieuw burgerlijk kinderrecht zijn intrede gedaan. Alstoen is in werking getreden de wet van 10 Juli 1947, Staatsblad H. 232, in welks considerans wordt gezegd « dat het wenselijk is gebleken de bepalingen van het kinderrecht, voorkomende in het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen en in verband daarmee de andere boeken van dat wetboek, alsook het Wetboek van Burg. Rechtsvordering en andere wetten te wijzigen en aan te vullen ». De inhoud is niet geheel van recenten datum, immers het desbetreffend wetsontwerp werd reeds in 1937 door Minister van Schaik bij de Staten-Generaal ingediend. In 1940 werd door de toenmalige Minister van Justitie, Mr. Gerbrandy, een Memorie van Antwoord opgesteld met een gewijzigd ontwerp van wet. Door de oorlog bleef de zaak rusten, doch na de bevrijding werd de materie weer met nieuwe moed opgevat en nadat een nader gewijzigd ontwerp was verschenen, werd dit wetsontwerp in April 1947 in de Tweede Kamer behandeld en na enige wijzigingen aangenomen. Op 9 Juli 1947 werd het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming door de Eerste Kamer aanvaard.

In het B.W. van 1938 was oorspronkelijk weinig aandacht aan dit kinderrecht besteed. Het kind stond onder de volstrekte vaderlijke macht, ongeveer overeenkomende met de oud-Romeinse « patria potestas ». De belangen van het kind kwamen pas op de tweede plaats en bij misbruik van ouderlijk gezag was daar weinig of niets aan te doen. Een grote vooruitgang betekenden dan ook de Kinderwetten van 1901, n.l. de burgerlijke-, de strafrechtelijke- en de penitentiaire. Ontheffing en ontzetting uit de ouderlijke macht of voogdij werden mogelijk. Men achtte de opvoeding niet alleen een kwestie, die enkel en alleen de ouders aanging, doch vooral ene van groot maatschappelijk belang. De ouderlijke macht werd ingevoerd i.p.v. de vaderlijke. Dit laatste was echter weer een kwestie van woorden, daar die macht uitsluitend door de man werd uitgeoefend. Het oorspronkelijk ontwerp, waarin de vrouw in bepaalde gevallen de hulp des rechters kon inroepen werd destijds niet geaccepteerd. In de nieuwe wet is een dergelijke bepaling wel opgenomen al was zij aanvankelijk niet in het ontwerp vermeld.

De kindrewetten van 1901 zijn in 1905 in werking getreden. Daarna kwamen novellen in 1909, 1921, 1929

en 1934. Zo werden in 1921 ingevoerd de z.g.n. kinder-rechter en de ondertoezichtstelling of gezinsvoogdij. Indien een kind n.l. zodanig opgroeit, dat het met zedelijke en lichamelijke ondergang wordt bedreigd kan dat bepaalde kind door de kinderrechtter onder toezicht van een gezinsvoogd worden gesteld, die met de ouders het kind in goede banen moet trachten te leiden.

Een nieuwe wet was wel nodig. In de eerste plaats voor het aanbrengen van belangrijke materiële wijzigingen, die wij hierna in grote lijnen zullen bespreken, secundo om het burgerlijk kinderrecht voor de praktijk gemakkelijker hanteerbaar te maken. Dit recht was n.l. zeer onduidelijk geworden en zelfs min of meer verward en wel door de herhaalde wijzigingen. De nieuwe bepalingen waren steeds vastgeknoopt aan en geweven door de bestaande teksten, hetgeen vaak heeft geleid tot lange artikelen i.p.v. tot korte en bondige bepalingen. Sommige onderwerpen waren op verschillende plaatsen, dus onoverzichtelijk behandeld. Voorts was het procesrecht voor iedere instelling apart in het B.W. geregeld, in plaats van in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en geenszins uniform. Dit is nu veranderd. De artikelen in het B.W. zijn nu helder geformuleerd, terwijl het formele gedeelte terecht overgebracht is naar het W.v.B.Rv.. Aan het derde boek is een zevende titel toegevoegd, luidende : « Van rechtspleging in zaken betreffende ouderlijke macht en voogdij », omvattende de artt. 900 t.m. 968 W.v.B.Rv..

Men heeft nog overwogen het gehele kinderrecht, dus ook het strafrechtelijk deel, onder te brengen in een apart kindrewetboek. Dit is gelukkig niet door-gegaan, daar beide delen van het kinderrecht in verschillende stadia van ontwikkeling verkeren.

In de M. v. Toelichting werd terecht opgemerkt, dat over het civielrechtelijke kinderrecht een zekere communis opinio bestaat, terwijl dit voor het strafrechtelijk deel geenszins het geval is. Zelfs over fundamentele kwesties bestaat nog heel veel strijd. Daarenboven kan men het civiele kinderrecht node uit het B.W. verwijderen, daar het nauw samenhangt met vele in het eerste boek geregelde onderwerpen, als echtscheiding, wettiging, ouderlijke macht, voogdij en alimentatie.

Tot de nieuwe verbeteringen behoort allereerst het feit, dat de speciale erkenning, van het natuurlijk

kind door zijn moeder is vervallen. Bij ons heerschte nog steeds het Franse systeem dat de moeder van een natuurlijk kind dit uitdrukkelijk na de geboorte moest erkennen. Deed zij dit niet dan ontstonden er tussen haar en het kind allerlei rechtbetrekkingen. Dit was in strijd met ons oud-vaderlands recht. Reeds Hugo de Groot leerde, dat ten aanzien van de moeders onechte kinderen zoveel als echte zijn, ten ware de kinderen waren « overwonnen » (d.i. in overspel of bloedschande geteeld), welke rechtsregel was neergelegd in het adagium «moeder maakt geen bastaard».

De nieuwe wet gaat echter niet zover als het oude recht, immers er blijven verschillen tussen wettige en natuurlijke kinderen, met name in het erfrecht! Een natuurlijk kind heeft n.l. maar recht op een derde van hetgeen het zou hebben geërfd als het echt was. Kinderen uit overspel of bloedschande gesproten, kunnen terecht niet erkend worden, i.v.m. het hooghouden van het monogame huwelijk en de preventieve werking, die van deze norm uitgaat. Door sommigen is opgemerkt, dat dit tot onbillijkheden kan leiden, b.v., indien men vergeten heeft de echtscheiding tijdig te laten inschrijven, waardoor deze vervalt en de huwelijkse staat wederom intreedt tussen de oude echtgenoten. Of in het geval, dat een kind is verwekt, nadat de vrouw bij echtscheiding de echtelijke woning met verlof van de president heeft verlaten.

Gemakshalve en ten dienste der systematiek wordt in art. 355 B.W. bepaald, dat onder «natuurlijke kinderen» worden verstaan onwettige kinderen, behalve die, welke in overspel of bloedschande geteeld zijn. De M.v.T. merkt op: «De begripsomschrijving van art. 335 biedt het voordeel, dat overal, waar van «natuurlijke kinderen» sprake is, de in overspel of bloedschande geteelde vanzelf uitgesloten zijn».

In de uitoefening der ouderlijke macht is wijziging gebracht. In het ontwerp werd bepaald, dat de ouders de ouderlijke macht niet alleen tezamen bezitten, doch ook gezamenlijk uitoefenen. Op voetspoor van het Zwitserse recht werd verder bepaald, dat bij verschil van inzicht de wil des vaders beslissend is. Verkeert een der ouders in de onmogelijkheid de ouderlijke macht uit te oefenen (o.a. bij ernstige ziekte, krankzinnigheid of afwezigheid) dan oefent de andere ouder haar alleen uit. Men had niet voor willen stellen om de vrouw de bevoegdheid te geven de hulp van de rechter in te roepen, indien zij het niet eens is met haar man inzake bepaalde problemen de opvoeding betreffende. Dit was een wijs beleid. De M.v.T. merkt hier op: «Het is inderdaad begrijpelijk, dat men er ernstig bezwaar tegen had, de rechter te mengen in de intieme aangelegenheden, die het hier betrof».

In de Tweede Kamer is het echter anders gegaan. Aan art. 356 werd een derde lid toegevoegd, luidende als volgt: «Indien de beslissing van de vader in kennelijken strijd is met of ernstige gevaren oplevert voor de redelijke en geestelijke belangen, dan wel voor de gezondheid, van het minderjarige kind, is de kinderrechtster ten verzoeken van de moeder bevoegd, die beslissing te niet te doen». De toekomst zal leren of deze toevoeging een gelukkige is geweest.

Voorts heeft men in de nieuwe wet de nadruk gelegd op het woord «gezag», ter samenvatting van de begrippen «ouderlijke macht» en «voodij». Deze term is niet geheel nieuw. Zij kwam als zodanig reeds voor in art. 374a en 385 c B.W..

In de wet is overal de uitdrukking «onderhoud en opvoeding» vervangen door «verzorging en opvoeding».

Men achtte dit juist, omdat «onderhouden»

slechts betekent zorgdragen voor voeding en kleding, terwijl de taak der ouders veel ruimer is.

Voorheen was ontheffing tegen de zin van een ouder onmogelijk. Dit gaf vaak grote moeilijkheden, b.v. bij incapaciteit. Indien een ouder ongeschikt of onmachtig was om voor de verzorging en opvoeding zorg te dragen kon ook een gezinsvoogd weinig of niets uitspreken. Men redde zich dan door het kind via art. 373 1 buiten het gezin te doen opvoeden, hetgeen door arresten van de Hoge Raad van 1924 en 1928 werd gesanctionneerd. In art. 374 b is nu in lid 2 sub b bepaald, dat ontheffing mogelijk is, indien na een ondertoezichtstelling van tenminste zes maanden blijkt, dat deze maatregel — door de ongeschiktheid of onmacht van een ouder om zijn plicht tot verzorging en opvoeding te vervullen — onvoldoende is om het kind voor zedelijke of lichamelijke ondergang te behoeden. Voorts is ontzetting tegen de wil van de ouders mogelijk bij krankzinnigheid en indien zonder de ontheffing van de ene ouder de ontzetting van de andere de kinderen niet aan diens invloed zou onttrekken.

In de nieuwe wet werd de mogelijkheid geopend van controle op het huwelijk van regeringskinderen en ondertoezicht gestelden. Deze konden zich door een huwelijk aan het toezicht onttrekken, waar zij dan meerderjarig werden. Onder regeringskinderen verstaat men die kinderen welke met de strafrechter in aanraking zijn geweest en via artt. 39 of 39 bis a W.v.S. ter beschikking van de Regering zijn gesteld en van regeringswege worden opgevoed. De ondertoezichtgestelden, zijn de zodanigen die onder een gezinsvoogd staan. De eerstgenoemde hebben voor een huwelijk de toestemming van de minister nodig (art. 98), terwijl laatstgenoemde, hun huwelijk ook kan stuiten (ad 119). Bij de ondertoezichtgestelde kinderen en die welke aan de Voogdijraad zijn toevertrouwd kan het openbaar ministerie het huwelijk stuiten.

Verder werd bepaald, dat de ambtenaar van de burgerlijke stand (art. 110) moet opletten of kinderen als hierboven bedoeld willen huwen; hij moet dan de kinderrechtster en c.q. de Voogdijraad waarschuwen.

In de nieuwe wet is het voogdijbeheer ook gewijzigd ten goede. Voorheen waren er geen genoegzame sancties bij slecht beheer. De voogden werden vrijwel niet gecontroleerd. Pas bij de slotrekening en verantwoording bleek vaak het tekort en dan was het meestal te laat. Men heeft nu gezorgd voor een deugdelijke controle door verplichte inventarisatie en het periodiek afleggen van rekening en verantwoording en nog wel ten overstaan van de kantonrechtster. Bij tekortkomingen van voogd of toezienende voogd kan laatstgenoemde ingrijpen en daarvan de voogdijraad op de hoogte stellen, die dan ontzetting of ontheffing kan aanvragen.

Zoals wij hiervoor zagen werd de Kinderrechtster reeds in 1921 ingevoerd. Sindsdien hebben onze toegewezen kinderrechtsters heilzaam werk kunnen verrichten. Oorspronkelijk heeft men in het wetsontwerp 1937 overwogen hun taak uit te breiden en hen ook met de ontzetting en ontheffing te belasten. In de M.v.T. wordt het niet wenselijk geacht hiertoe momenteel over te gaan: «de voorsnog bestaande onzekerheid of zulks de rechtspraak ten goede zou komen, moet tot voorzichtigheid manen, vooral nu de mogelijkheid geopend wordt tot ontheffing van de ouder tegen zijn wil». Men wilde het instituut van de kinderrechtster zich geleidelijk laten ontwikkelen. Een staaltje van goede Nederlandse bedachtzaamheid. Er zij in dit verband opgemerkt, dat toch steeds de mogelijkheid bestaat, dat ontheffing, ontzetting en herstel in de ouderlijke macht of voogdij door de kinderrechtster worden berecht, n.l. indien de rechtbank zulks raadzaam

acht. Zij kan immers alle zaken, welke haar voor verwijzing geschikt schijnen, naar de *unus iudex*, i.e. de kinderrechtter, verwijzen.

Het zou ons te ver voeren dieper op de nieuwe wet in te gaan. Tenslotte zij vermeld, dat bepaalde onderwerpen nog steeds niet in de wet geregeld zijn, of-

schoon dit o.i. wel zeer nodig zou zijn. Wij denken hier o.a. aan de rechtspositie van kinderen, die door pleegouders worden opgevoed, aan adoptie en aan het bezoekrecht van de gescheiden ouder

Leiden.

Mr W. HUGENHOLTZ.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer — 29 November 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Van der Mersch.

Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Douanen en accijnzen. — Bevoegdheid der Rijkswacht tot het constateren van overtredingen van de wetten op de douanen en accijnzen.

Ofschoon de ambtenaren van het beheer van douanen en accijnzen voornamelijk door de wet belast zijn met het opsporen en constateren van overtredingen van de wetten op de douanen en accijnzen en aan hun processen-verbaal bij art. 239 van de wet van 26 Augustus 1822 een bijzondere bewijskracht tot aan het bewijs van valsheid wordt toegekend, kunnen die overtredingen in geval van ontstentenis of nietigheid van dergelijk proces-verbaal, worden gestaafd door de bewijsmiddelen van het gewone recht, o.m. door constateringen, regelmatig en wettelijk gedaan door de Rijkswacht in de loop ener huiszoeking vóór het optreden van de ambtenaren der accijnzen.

Belgische staat (Douanen en Accijnzen) t/
Van Israël P.

Gelet op het bestreden arrest gewezen door het Hof van Beroep te Gent op 16 April 1948;

Over het enig middel van verbreking : schending van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, van artikel 125 van de wet van 15 April 1896 en van artikel 247 van de wet van 26 Augustus 1822, doordat het bestreden arrest Van Israël vrijgesproken heeft, om reden dat de vaststellingen gedaan door de rijkswacht wederrechtelijk waren, dan wanneer het niet betwist was dat de rijkswacht, ter gelegenheid van een regelmatige huiszoeking achter wapens bij Van Israël, het bestaan van een geheime stokerij vastgesteld had, feit dat een misdrijf is, betoogd door gevangenisstraf :

Overwegende dat uit de vermeldingen van het arrest blijkt dat leden van de rijkswacht, waaronder een brigadebevelhebber, officier van de gerechtelijke politie, die ter woonst van verweerder tot een huiszoeking wettelijk voorgingen ten einde verdoken wapens te ontdekken, er een geheime stokerij hebben ontdekt; dat de rijkswachters onmiddellijk hun bevinding ter kennis hebben gebracht van de ambtenaren van het Beheer van douanen en accijnzen, die zich ter plaats begaven, er de nodige vaststellingen in aanwezigheid der rijkswachters deden en proces-verbaal dezer vaststellingen opmaakten;

Overwegende dat uit artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering voortvloeit dat de leden der rijkswacht, wanneer zij, zich wettelijk en in uitvoering van hun ambt in iemand's woonst bevindend, er kennis verkrijgen van een misdrijf, verplicht zijn bericht ervan over te maken aan de vertegenwoordigers van de overheid van wie het instellen der publieke vordering afhangt, d.i. in onderhavig geval aan de ambtenaren van het Beheer van douanen en accijnzen;

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat deze vaststellingen wederrechtelijk werden gedaan, om reden dat aan de ambtenaren van het Beheer van douanen en accijnzen alleen door de wet bevoegdheid zou worden toegekend om inbreuken op te sporen en vast te stellen aan de wetten betreffende de douanen en de accijnzen, en dat aan de andere wetsdienaren die door de wet worden aangewezen, enkel wordt toegelaten aan de vaststellingen dezer ambtenaren mede te werken, maar dat zij niet op eigen initiatief mogen optreden;

Overwegende dat, indien de ambtenaren van het Beheer van douanen en accijnzen voornamelijk door de wet worden belast met het opsporen en vaststellen van de inbreuken in zake douanen en accijnzen, en aan de processen-verbaal hunner vaststellingen een bijzondere bewijskracht, tot bewijs van valsheid door artikel 239 van de wet van 26 Augustus 1822 wordt toegekend, de inbreuken tegen de wetten betreffende de douanen en accijnzen niettemin, bij ontstentenis of in geval van nietigheid van dergelijk proces-verbaal kunnen worden vastgesteld door de gewone bewijsmiddelen van het gemeen recht; dat zij onder meer kunnen worden bewezen door vaststellingen welke regelmatig en wettelijk werden gedaan door de rijkswacht in de loop ener huiszoeking vóór het optreden der accijnzenbedienden;

Overwegende, vervolgens dat, ongeacht elke mogelijke onwettelijkheid van het later optreden der accijnzenbedienden, waar het bestreden arrest de vaststellingen van de rijkswachters wederrechtelijk heeft verklaard en onmachtig om aanleiding te geven tot vervolging, het de wetsbepalingen heeft geschonden die in het middel worden aangewezen;

Overwegende dat het middel derhalve in rechte gegrond is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat onderhavig arrest zal worden overgeschreven op de registers van het Hof van Beroep te Gent en dat melding ervan zal gedaan worden op de kant der vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer — 29 November 1948.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Bareel.

Advocaat-Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

Hoger beroep (douanen en accijnzen). — Verzwaring in hoger beroep van bepaalde straffen die alleen door een bepaald orgaan kunnen worden gevorderd, is alleen toegelaten indien datzelfde orgaan hoger beroep heeft ingesteld.

Art. 247 van de algemene wet van 26 Augustus 1822 over de heffing van de accijnzen bepaalt, dat alle rechtsoverdrachten strekkende tot toepassing van geldboeten door of namens het beheer van douanen en accijnzen vóór de correctionele rechtbanken ingesteld en vervolgd worden. Die wetsbepaling is krachtens art. 10 der wet van 29 Augustus 1919, gewijzigd bij het wetsbesluit van 14 November 1939, toepasselijk op de in laatstgenoemde wetsvoorschriften bedoelde strafbare feiten.

In het geval, dat het O.M. en de verdachte hoger beroep hebben ingesteld, doch niet het beheer van douanen en accijnzen, is het Hof van Beroep wel bevoegd om de in eerste aanleg opgelegde hoofd-gevangenisstraf te verzwaren, doch niet om de opgelegde geldboeten te vermeerderen of te verhogen.

Bodart en cs. t./ Beheer van Financiën
(Douanen en Accijnzen).

Gelet op het arrest van 14 Juli 1948 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen;

Over het middel ambtshalve getrokken uit de schending van artikel 247 der algemene wet van 26 Augustus 1822 over de heffing der accijnzenrechten:

Overwegende dat aanleggers, gedaagd uit hoofde van twee inbreuken op de wet van 29 Augustus 1919 over het stelsel van de alcohol, gewijzigd door de Besluit-Wet van 14 November 1939, veroordeeld waren, de eerste en vierde, ieder tot een enkele straf van 8 dagen gevangenis en 400 frank geldboete, de tweede en derde, ieder tot een enkele straf van 8 dagen gevangenis en 100 frank geldboete;

Overwegende dat het bestreden arrest, uitgesproken op beroepen van de vier aanleggers en van het Openbaar Ministerie, de hoger vermelde straffen verzwaaarde door de eerste en vierde aanleggers te veroordelen, ieder tot twee straffen, elk van 8 dagen gevangenzitting en 400 frank geldboete, en de tweede en derde aanleggers, ieder tot twee straffen, elk van 8 dagen gevangenzitting en 100 frank geldboete;

Overwegende dat artikel 247 der algemene wet van 26 Augustus 1822 over de heffing der accijnzenrechten, bepaalt dat alle rechtsoverdrachten, die tot de toepassing van geldboeten strekken, door het Beheer of namens het Beheer vóór de Correctionele Rechtbanken ingesteld en vervolgd worden;

Overwegende dat deze wetsbepaling, luidens artikel 10 der wet van 29 Augustus 1919, gewijzigd door de Besluit-Wet van 14 November 1939, op de misdrijven, bij laatstgenoemde wet en Besluit-Wet voorzien, toepasselijk is;

Overwegende dat hieruit volgt dat het beroep, ter zake door het Openbaar Ministerie ingesteld, aan het Hof van Beroep de verzwaring van de hoofdgevangenisstraffen mogelijk maakte, doch aan het Hof van Beroep niet toeliet de geldboeten te vermeerderen of te verhogen;

Dat, enerzijds, het Beheer der douanen en accijnzen,

dat alléén over de vordering tot opleggen van geldboeten beschikte, geen hoger beroep had ingediend tegen de beslissing van de eerste rechter, en, anderzijds, dat het beroep van aanleggers geen verzwaring kon medebrengen van de voor hun, uit het vonnis, betreffende de geldboeten, geschapen toestand;

Overwegende dat de beschikking waarbij het Hof van Beroep ieder der aanleggers tot twee geldboeten heeft veroordeeld, wanneer het vonnis a quo aan ieder hunner slechts een enkele geldboete had opgelegd, de beperkte overbrengende werking der ingediende beroepen heeft miskend; dat zij bijgevolg onwettig is;

Overwegende dat, gezien de onsplitsbaarheid van de uitgesproken veroordeling, het bestreden arrest dient in zijn geheel te worden verbroken;

Overwegende dat uit de hierboven uiteengezette beschouwingen volgt dat de door aanleggers ingeroepen middelen niet dienen onderzocht;

Om die redenen:

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Hof van Beroep te Brussel en dat melding ervan zal gemaakt worden op de kant der vernietigde beslissing;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Gent.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer — 13 December 1948.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Simon.

Eerste Advocaat-Generaal: M. Hayoit de Termicourt

Voorziening in verbreking. — Door het Beheer van Douanen en Accijnzen. — Rechtsgevolgen van de door dit Beheer gedane afstand van de voorziening. — Ontvankelijkheid.

De voorziening in verbreking, aanhangig gemaakt door het Beheer van Financiën (Douanen en Accijnzen), is ingesteld in het openbaar belang en moet eventueel aan de verdachte te goede komen.

De afstand door voormeld Beheer van zijn eis tot cassatie impliceert afstand van zijn vordering slechts ten aanzien van het feit, waarvan verdachte is vrijgesproken, terwijl bovendien de termijn binnen welke het Beheer een tweede voorziening had kunnen instellen, verstreken is, doch niet ten aanzien van het feit, op grond waarvan verdachte veroordeeld is. Ten aanzien hiervan moet het Hof van Verbreking de ontvankelijkheid van de voorziening in cassatie beoordelen.

Voorziening in verbreking kan niet ingesteld worden tegen een bij verstek veroordeeld verdachte, zolang de gewone termijn van verzet niet is verstreken.

Belgische Staat (Douanen en Accijnzen) t/
Boterberg L.

Gelet op het bestreden arrest, gewezen op 19 Maart 1948 door het Hof van Beroep te Gent;

Overwegende dat op 6 Augustus 1948 Mter José Castille, daartoe regelmatig gemachtigd, ter griffie van het Hof van Beroep te Gent heeft verklaard dat het Beheer van Financiën afstand doet van de eis tot verbreking, welke het heeft ingesteld tegen voormeld arrest;

Overwegende dat verweerder vervolgd wordt uit hoofde van te Impe op 13 Augustus 1943 :

a) verzuimd te hebben te gestelder plaatse en ten gepaste tijde, d.i. vóór 15 Juni 1943 of binnen de acht dagen der beplanting zijn tabaksteelt van het oogstjaar 1943, geteeld te Impe, bestaande uit 450 planten, aan te geven, die teelt opening gevende aan het accijnsrecht van 2.311,70 fr.;

b) de wettelijk gestelde opbrengst droge tabak van de oogst 1943, onderwicht van 45 kgr., niet te hebben verklaard;

Overwegende dat door bedoeld arrest verweerder vrijgesproken is geweest van betichting A, veroordeeld hoofdens betichting B;

Overwegende dat de vordering, ingesteld door het Beheer van Financiën een publieke vordering is, dat dientengevolge de voorziening in verbreking door dit Beheer wordt ingesteld in het openbaar belang en in het zich voordoende geval de beklagde moet ten goede komen;

Overwegende dat, ter zake, het vervolgd Beheer niet van zijn vordering, maar van zijn voorziening in verbreking alleen afstand heeft gedaan;

Dat zodanige afstand weliswaar afstand van vordering insluit, wanneer, zoals het het geval is, wat betichting A betreft, de rechter over de grond de beklagde heeft vrijgesproken en bovendien de wettelijke tijdruimte, gedurende dewelke het Beheer een tweede voorziening zou kunnen instellen, verlopen is;

Overwegende dat de afstand van de voorziening niet kan gelijk worden gesteld met een afstand van vordering, wat betreft het sub littera B omschreven te laste gelegd feit;

Dat dienvolgens, wat dit feit betreft, het Hof de ontvankelijkheid van de voorziening en desgevallend de wettelijkheid van de veroordeling moet nagaan;

Overwegende dat het bestreden arrest bij verstek jegens beklagde werd gewezen, dat het Beheer zijn eis tot verbreking heeft ingesteld vóórleer het arrest aan de beklagde betekend werd;

Dat geen voorziening in verbreking kan ingesteld worden tegen de bij verstek veroordeelde beklagde zolang hij zich bevindt in de gewone termijn van verzet (wet van 9 Maart 1908, art. 3);

Om die redenen :

Decreteert de afstand van de voorziening voor zoveel deze gericht is tegen de beschikking over het sub littera A der telastlegging omschreven feit;

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Verwijst aanlegster in de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer — 13 December 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. De Clippele.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Onvoldoende motivering (douanen en accijnzen). —

Ontbreken in het aangevallen arrest van de constatering dat verdachte zich aan de door de wet vereiste nieuwe herhaling van het strafbare feit heeft schuldig gemaakt.

Luidens art. 14 van de wet van 29 Augustus 1919, gewijzigd bij art. 2 van het wetsbesluit van 14 November 1939, kunnen het verbod tot exploitatie ener slijterij gedurende vijftien opeenvolgende dagen en het gelijktijdig aanplakken van het arrest bij uittreksel gelast worden in geval van eerste herhaling, en worden deze maatregelen steeds uitgesproken

en de duur ervan op twee maanden gebracht in geval van tweede of verdere herhaling.

Doordat het bestreden arrest bedoelde sluiting en aanplakking voor de duur van twee maanden heeft bevolen, zonder te constateren dat verdachte zich aan een nieuwe herhaling heeft schuldig gemaakt, is dit deel van de beslissing niet wettelijk gerechtvaardigd. Het aangevallen arrest is derhalve in zover niet voldoende gemotiveerd.

Van Bellinghen t/ Belgische staat
(Douanen en accijnzen).

Gelet op het bestreden arrest, op 23 September 1948 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Over het middel ambtshalve opgeworpen : schending van artikel 97 der Grondwet en van artikel 14 der wet van 29 Augustus 1919, gewijzigd door artikel 2 van de Besluit-Wet d.d. 14 November 1939, doordat het bestreden arrest de sluiting van aanlegsters slijterij voor twee maanden en de aanplakking van het arrest niet motiveert :

Overwegende dat aanlegster vervolgd was wegens het misdrijf van « slijtster zijnde van dranken ter plaatse te verbruiken, in haar drankgelegenheid geestrijke dranken voorhanden te hebben gehad in de lokalen waar de verbruikers toegelaten zijn »;

Dat het bestreden arrest na aanlegster, bij bevestiging van het beroepen vonnis en met verwijzing naar de door de eerste rechter ingeroepen wetsbepalingen, waaronder artikel 14 van de wet van 29 Augustus 1919, gewijzigd door de Besluit-Wet van 24 November 1939, te hebben veroordeeld tot een geldboete van 200 frank en tot de verbeurdverklaring van de in beslag genomen geestrijke dranken, daarenboven de sluiting van haar slijterij gelast voor twee maanden, alsook de gelijktijdige aanplakking van het arrest, bij uittreksel er van, op het perceel;

Overwegende echter dat, luidens artikel 14 van de wet d.d. 29 Augustus 1919, gewijzigd bij artikel 2 van de Besluit-Wet d.d. 14 November 1939, het verbod tot exploitatie van de slijterij gedurende vijftien achtereenvolgende dagen en het gelijktijdige aanplakken van het arrest, bij uittreksel, kunnen gelast worden in geval van herhaling, en dat ze steeds worden uitgesproken en de duur er van op twee maanden wordt gebracht in geval van nieuwe herhaling;

Overwegende dat noch het beroepen vonnis, noch het bestreden arrest vaststellen dat aanlegster zich in staat van nieuwe herhaling bevond;

Waaruit volgt dat dit deel van de beslissing niet wettelijk gerechtvaardigd is en dat het arrest de in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft;

En overwegende, voor het overige dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest, doch enkel in zover het de sluiting van aanlegsters slijterij alsook het aanplakken van het arrest gelast heeft;

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Hof van Beroep te Brussel en dat melding ervan zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk te niet gedane beslissing;

Legt de kosten ten laste van de Staat (Beheer van Financiën);

Verwijst de zaak aldus beperkt naar het Hof van Beroep te Gent.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 13 December 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-verslaggever : M. Simon.

Eerste Advocaat-generaal : M. Hayoit de Termicourt.

1. **Militair gerechtshof. — Rechterlijke bevoegdheden van aangestelde officieren. — Niet-toepasselijkheid van art. 2 van de wet van 4 September 1891. — Verhoor van getuigen.**
2. **Middelen tot verbreking. — In cassatie kan geen beroep gedaan op nietigheden ontstaan in eerste aanleg wanneer zij niet zijn overgegaan in het bestreden arrest. — Niet-ontvankelijkheid van een cassatiemiddel wegens ontbrekend belang voor de verdachte.**
3. **Misdrijven tegen de veiligheid van de staat. — Toepasselijkheid van art. 118bis (oud). — Beoordeling van de rechter over de feiten.**

1. *Luidens art. 6 van het Londens wetsbesluit van 10 December 1942 oefenen de aangestelde officieren al de bevoegdheden uit van en zijn gehouden tot al de verplichtingen van de graad, waarin zij zijn aangesteld, met inbegrip van de daaronderbehorende rechterlijke bevoegdheden en verplichtingen.*

Art. 2 van de wet van 4 September 1891, waarbij eenparigheid van stemmen voorgeschreven wordt voor de veroordeling in hoger beroep van een in eerste aanleg vrijgesproken verdachte, geldt alleen voor de arresten van de hoven van beroep, niet voor die van de militaire gerechtshoven; krachtens art. 8 van het wetsbesluit van 14 September 1918 beslissen de militaire gerechtshoven bij volstreekte meerderheid der stemmen.

Het militair gerechtshof is niet verplicht getuigen te verhoren, wanneer het de mening is toegedaan, dat zulk verhoor niet ter zake dienend en derhalve overbodig is.

2. *Wanneer de rechter in hoger beroep het in eerste aanleg gewezen vonnis heeft vernietigd op grond dat uit de desbetreffende processen-verbaal blijkt, dat getuigen ter terechtzitting niet de bij de wet voorgeschreven eed hebben afgelegd, de zaak tot zich heeft getrokken en met de onregelmatig afgelegde getuigenverklaringen geen rekening heeft gehouden bij het wijzen van zijn arrest, kunnen nietigheden betreffende die getuigenverklaringen niet in cassatie worden ingeroepen, daar deze nietigheden niet zijn overgegaan in het bestreden arrest.*

Indien de opgelegde straf gerechtvaardigd zou blijven, zelfs al mocht blijken dat het bestreden arrest ten onrechte de aanwezigheid ener verzwarende omstandigheid heeft aangenomen, is het daaraan ontleende middel niet ontvankelijk, omdat de verdachte daarbij geen belang had.

3. *Daar de wet niet bepaalt, welke handelingen vallen onder het « in de hand werken van 's vijands politiek of plannen », beslist de rechter over de feiten op in cassatie onaantastbare wijze over de vraag, of de te lastgelegde en bewezen verklaarde daden daaronder vallen, mits hij daarbij de gebruikelijke betekenis van de bewoordingen van art. 118 bis (oud) Sw. niet miskent.*

Bouchery, W.

Gelet op het bestreden arrest, gewezen de 9 Juli 1948 door het Militair Gerechtshof, zetelende te Brussel;

Over het eerste middel : schending van artikel 7 van het Besluit-Wet van 26 Mei 1944 doordat de aangevallen beslissing gewezen werd door een Kamer van het Krijgshof, waarvan deel uitmaakten een officier die slechts aangesteld was als Generaal-Majoor en een reserve Kolonel :

Overwegende dat blijkens proces-verbaal d.d. 20 Mei 1948 de militaire leden geroepen om deel uit te maken van de eerste tijdelijke Vlaamse Kamer van het Militair Gerechtshof, zetelende te Brussel gedurende de zitting van de maand Juni 1948, uitgeloot werden door de Kamervoorzitter van bovenbedoeld Hof bij middel van de lijst, daartoe regelmatig overgelegd door de territoriale bevelhebber van de provincie Brabant, lijst welke o.m. de namen bevatte van de twee officieren waarvan gewag in het middel ;

Overwegende met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel, dat luidens artikel 6 van het Besluit-Wet d.d. 10 December 1942 de aangestelde officieren de bevoegdheden uitoefenen van en gehouden zijn tot al de verplichtingen van de graad tot dewelke zij aangesteld zijn, dat de gerechtelijke bevoegdheden en verplichtingen van die graad niet uitgenomen zijn ;

Over het tweede onderdeel van het middel :

Overwegende dat luidens artikel 4 van het Besluit-Wet van 4 Mei 1945 de officieren, wier namen voorkomen op de lijst van de territoriale bevelhebber, aangewezen worden onder de officieren van het actief leger en van de reserve, die in het land aanwezig zijn en geschikt tot het waarnemen van rechterlijke functies ;

Dat het middel rechtelijke grondslag mist ;

Over het tweede middel : schending van de artikelen 75, 155, 156, 189, 317 van het Wetboek van Strafvordering doordat :

a) *blijkens de zittingsbladen van 4, 14 en 18 December 1946 de gedurende die terechtzittingen vóór de Krijgsraad gehoorde getuigen de eed hebben afgelegd « gans de waarheid te zeggen, niets dan de waarheid » dan wanneer zij hadden moeten zweren « geheel de waarheid te zeggen, niets dan de waarheid » ;*

b) *het proces-verbaal der terechtzitting van 4 December 1946 niet vaststelt dat de in de loop van deze terechtzitting gehoorde getuigen verklaard hebben « noch bloedverwant, noch aanverwant te zijn met beklaagden » ;*

c) *net sub litt. B bedoeld proces-verbaal vermeldt dat de genaamde Hendrickx, Albert, niet de bij de wet voorgeschreven eed heeft afgelegd, omdat hij op de lijst der epuratie voorkomt, wanneer uit die vermelding niet blijkt dat voornoemde ontzet was van het recht om in rechten getuigenis af te leggen, tenzij om er inlichtingen te geven ;*

Overwegende dat de drie onderdelen van het middel gesteund zijn op beweerde nietigheden begaan tijdens het onderzoek ter terechtzitting van de Krijgsraad ;

Overwegende dat het Militair Gerechtshof bij het bestreden arrest vaststelt dat uit de processen verbaal van 4, 14, en 18 December 1946 blijkt dat de getuigen ter zitting de bij de wet voorgeschreven eed niet hebben afgelegd, op die grond het beroepen vonnis te niet doet, de zaak tot zich trekt en die onregelmatig gedane getuigenverklaringen uit de debatten verworpt ;

Waaruit volgt dat het bestreden arrest de ingeroepen nietigheden niet heeft overgenomen ;

Dat aldus het middel niet ontvankelijk is ;

Over het derde middel : schending van artikel 118 bis van het Strafwetboek gewijzigd door artikel 1 der wet van 19 Juli 1934, van artikelen 66, 67, 69 van het

Strafwetboek en van artikel 97 der Grondwet, doordat het bestreden arrest :

a) slechts weerhoudt als vallende onder de toepassing van artikel 118bis voormeld, zonder rekening te houden met het geheel der gedragingen van de beklaagde tijdens de bezetting, vier afzonderlijke feiten waarvan de eerste twee en het laatste op zich zelf niet strafbaar zijn, wanneer uit het arrest niet valt op te maken of verdachte zich aan het derde van die feiten schuldig heeft gemaakt als dader, mededader of medeplichtige ;

b) het bestaan bij de betichte van het kwaad opzet heeft aangenomen op grond van feiten waaruit dat opzet niet kan worden afgeleid en de conclusies welke aanlegger desaan gaande had genomen niet beantwoord heeft ;

Overwegende met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel : dat enerzijds de wet niet bepaalt welke feiten het in de hand werken van 's vijands politiek of plannen uitmaken ;

Dat diensgevolge de rechter soeverein beslist of de te laste gelegde feiten welke hij bewezen verklaart al dan niet het in de hand werken van 's vijands politiek of plannen uitmaken, op voorwaarde dat hij de gebruikelijke betekenis van de bewoordingen van artikel 118bis van het Strafwetboek niet miskent ;

Dat anderzijds het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger de in het middel bedoelde feiten heeft gepleegd en hem wegens die feiten als dader veroordeelt, waaruit volgt dat het eerste onderdeel van het middel niet kan aanvaard worden ;

Overwegende met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel :

Dat de conclusie nopens het kwaad opzet genomen vóór het Militair Gerechtshof verwijst naar het besluitschrift neergelegd vóór de eerste rechter ;

Dat bij dit besluitschrift aanlegger eenvoudig aanvoerde dat hij zonder kwaad opzet gehandeld had en tot ondersteuning van zijn verweermiddel deed gelden dat hij door de gestapo aangehouden werd en dat hij daden van weerstand tegen de vijand heeft verricht ;

Overwegende dat het bestreden arrest enerzijds vaststelt dat het kwaad opzet van de beklaagde blijkt uit de vóór het Hof aangebrachte beoordelingselementen en anderzijds de redenen opgeeft waarom aanleggers' aanhouding door de gestapo en de ingeroepen daden van weerstand aan de vijand het kwaad opzet niet uitsluiten ;

Dat aldus het bestreden arrest aanlegger's conclusie op gepaste wijze beantwoord heeft, waaruit volgt dat het tweede onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist ;

Over het vierde middel : schending van artikel 2 der wet van 4 September 1891 doordat het arrest de beklaagde die door de Krijgsraad vrijgesproken was geweest heeft veroordeeld zonder te vermelden dat dit is geschied met eenparige stemmen ;

Overwegende dat artikel 2 voormeld slechts van toepassing is op de arresten van de Hoven van Beroep ;

Dat luidens artikel 8 van het Besluit-Wet van 14 September 1918 de beslissingen van het Militair Gerechtshof en van de Krijgsraden gewezen worden bij meerderheid van stemmen ;

Dat het middel in rechte faalt ;

Over het vijfde middel : gebrek aan authentieke waarde van de stukken der procedure, schending van artikel 155 van het Wetboek van Strafvordering en van artikel 10 der wet van 1 Mei 1849, doordat de processen-verbaal van 4, 14 en 18 December, of bladen

van die akten, die getuigenverklaringen inhouden, niet getekend werden én door de Voorzitter én door de griffier van de Krijgsraad :

Overwegende dat, zoals hierboven is gezegd nopens het tweede middel, het Militair Gerechtshof bij het aangevallen arrest bewuste processen-verbaal uit de debatten heeft verworpen ;

Dat het middel niet ontvankelijk is ;

Over het zesde middel : schending van de artikelen 153, 190, 325 van het Wetboek van Strafvordering en van de rechten der verdediging doordat de Auditeur-Generaal herhaaldelijk tijdens de loop der debatten vóór het Militair Gerechtshof nieuwe stukken bij de bundel heeft doen voegen waarover de betichte niet was ondervraagd geweest en waartegen hij zich niet afdoende heeft kunnen verdedigen en doordat zekere stukken bij de bundel gevoegd werden buiten weten van de verdediging, en de getuigen in verband met deze nieuwe stukken niet werden gehoord onder eed en ook niet op de terechtzitting ;

Overwegende dat de bestreden beslissing enerzijds vaststelt dat de nieuwe bescheiden, processen-verbaal en verslagen, ingebracht door het Openbaar Ministerie, aan de verdediging werden medegedeeld en, anderzijds, dat het onderzoek volledig is en er geen aanleiding bestaat tot verdere onderzoeksverrichtingen over te gaan in het belang van de openbaring der waarheid ;

Overwegende dat het Militair Gerechtshof niet verplicht is getuigen te horen wanneer het, zoals in onderhavig geval de mening is toegedaan dat dit verhoor doelloos en overbodig is ;

Dat wijl de nieuwe processtukken aan de verdediging werden medegedeeld vóór het sluiten der debatten en uit geen der stukken waarop het Hof acht zou kunnen slaan blijkt dat de beklaagde de verschuiving van de zaak naar een latere pleitdag heeft aangevraagd met het oog op de voorbereiding van zijn verdediging, de rechten der verdediging niet werden geschonden ;

Dat dit middel ongegrond is ;

Over het zevende middel : schending van artikel 15 van het Militair Strafwetboek, gewijzigd door de wet van 19 Juli 1934 artikel 2, doordat het arrest heeft aangenomen dat aanlegger schuldig is aan verraad, wanneer artikel 15 van het Militair Strafwetboek op 4 Oogst 1914 gewijzigd werd, dus op een ogenblik dat artikel 118 bis nog niet bestond en dat, zo bij het tot stand komen der wet van 19 Juli 1934 de opsomming van artikel 15 werd overgenomen, de wetgever niet uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven dat artikel 118 bis in de opsomming moest begrepen worden ;

Overwegende dat, indien moest aangenomen worden dat het bestreden arrest de verzwarende omstandigheid bedoeld in het middel ten onrechte aangenomen heeft, de uitgesproken straf gerechtvaardigd zou blijven, gelet op artikel 118 bis van het Strafwetboek ;

Dat derhalve aanlegger geen belang heeft bij dit middel welk diensvolgens niet ontvankelijk is ;

Overwegende bovendien dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is ;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening ; verwijst aanlegger in de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 18 Januari 1949.

Voorzitter : M. Verbeke.

Raadsheren : M.M. Belpaire en Van Mallegheem.

Substituut Procureur-Generaal : M. Mathys.

Pleiter : Mr. Verschoore.

Voorlopige hechtenis. — Dronkenschap van auto-voerder en diens vlucht na het ongeval. — Belang van de openbare veiligheid.

In de huidige stand van het verkeer met motorvoertuigen zijn het door een autovoerder gepleegd vluchtdelict en diens bewezen dronkenschap — ongeacht de andere feitelijke omstandigheden van het hem te last gelegd misdrijf, en welke ook de aard moge zijn van het veroorzaakte lichamelijke letsel — gewichtige en uitzonderlijke omstandigheden, waardoor de handhaving van de voorlopige hechtenis in het belang van de openbare veiligheid geboden is.

O. M. t/ B.

Verdacht van : te G., op 8 December 1948, onvrijwillig, bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, doch zonder het inzicht om de persoon van een ander aan te randen, slagen te hebben toegebracht of verwondingen veroorzaakt aan : Dierynck Germain en Ver-
vaeke Ivan;

Gezien het bevel tot aanhouding tegen voornoemde verdachte afgeleverd door de heer onderzoeksrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Ieper, dd. 9 December 1948;

Gezien de beschikking der raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Ieper, dd. 7 Januari 1949, waarbij de opheffing van het hierboven vermeld bevel tot aanhouding gelast werd;

Gezien het beroep door de heer Procureur des Konings te Ieper tegen voormelde beschikking ingesteld, dd. 7 Januari 1949;

Overwegende dat dit beroep ontvankelijk is en gegrond;

Overwegende, immers, dat, buiten de innerlijke omstandigheden van het misdrijf, het door verdachte gepleegd vluchtdelict, en de ten zijnen laste bewezen dronkenschap, in de huidige toestand van het vervoer en het verkeer der snelgaande weggebruikers, en welke ook de aard weze der veroorzaakte lichamelijke letselen, bijzonder zwaarwichtige en uitzonderlijke omstandigheden zijn, waardoor in het belang der openbare veiligheid de voorlopige hechtenis geëist wordt;

Gelet op de artikelen 1, 2, 5, 8, 19 en 20 der wet dd. 20 April 1874, op de voorlopige hechtenis, 13 en 24 der wet dd. 15 Juni 1935, betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken;

Vordert, het het aan het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling, behage de bestreden beschikking te niet te doen, en, opnieuw wijzende, met éénparigheid van stemmen, de voorlopige hechtenis te handhaven.

Beschikking van het Hof van Beroep.

Het Hof van Beroep te Gent, Kamer van Inbeschuldigingstelling,

Gezien de hiervorenstaande vordering en aannemen-
de de beweegredenen aangehaald in het rekwisitorium van het Openbaar Ministerie;

Ontvangt het beroep;

Verklaart het gegrond;

Doet te niet de bestreden beschikking;
En statuerende met eenparigheid van stemmen;
Zegt dat het bevel tot aanhouding, afgeleverd tegen verdachte, bevestigd wordt.

NOOT. — De bovenstaande beslissing is te vergelijken met het arrest uitgesproken door dezelfde Kamer van Inbeschuldigingstelling, anders samengesteld, op 19 October 1948 (zie R. W. 1948/49, kol. 569 en de noot).

In dit geval gaat het echter niet meer over de eerste bevestiging van het bevel tot aanhouding, op grond van artikel 4 der wet dd. 20 April 1874, maar wel over de eerste maandelijks handhaving van de voorlopige hechtenis, krachtens artikel 5 dezer wet, daar waar het Hof dus alleen moest oordelen of het openbaar belang de handhaving van de hechtenis vereiste.

Er dient nochtans opgemerkt dat, zoals in het eerste geval, de twee slachtoffers van het ongeval slechts lichte verwondingen opliepen, en zowel de dronkenschap van de autobestuurder als zijn vluchtdelict vast stonden en door hem bekend werden van het begin af van het onderzoek.

J. M.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kort geding — 20 Februari 1947.

Voorzitter : M. Castelein.

Pleiters : Mrs Van den Brande en Boelens.

Kort geding. — Executoriaal beslag. — Recht van kantonnement.

Bij executoriaal beslag krachtens vonnis is de beslagene, onder voorbehoud van zijn recht op het hangende hoger beroep, gerechtigd om tot kantonnement over te gaan, zolang over de geldigheid of de opheffing van het beslag niet bij rechterlijk gewijsde is beslist. (Art. 554, 2°, Rv.)

Het kantonnement staat gelijk met betaling onder voorbehoud van rechten.

Jensen t/ N. V. Batimex en Mertens.

Gezien de inleidende dagvaarding dd. 15 Februari 1947 van het ambt van deurwaarder J. Van der Stighe-
len, te Antwerpen, geboekt en hieraan gehecht (nr 103);

Aangezien het verzet strekt ten einde, onder voorbehoud van het hangend hoger beroep, voor recht te horen zeggen dat, mits verwezenlijking door aanlegger van zijn aanbod, de in het vonnis van 12 November 1946, door de Vierde Kamer van de Rechtbank dezes zetels uitgesproken voorziene sommen met interesten, gerechtelijke kosten te storten ter Consignatiekas te Antwerpen, ter beschikking van eerste verweerster, dit aanbod dient aangezien als volledige voldoening van de verplichtingen, hem opgelegd door bedoeld vonnis en verbod aan eerste verweerster en tevens aan tweede verweerder op te leggen, over te gaan tot de uitvoering van de door hun gedane beslaglegging, luidens proces-verbaal van tweede verweerder in dato 7 Februari 1947;

Overwegende dat de hoogdringendheid niet kan betwist worden, evenmin dat het hier zou gaan om moeilijkheden ontstaan bij uitvoering van een vonnis;

Overwegende dat onze Rechtsmacht over het geschil bij voorraad beslissing nemen mag;

Overwegende dat het hier ontegensprekelijk gaat om een uitvoerende of executoriale beslaglegging ten gevolge van de tenuitvoerlegging van gemeld vonnis regelmatig betekend de 24 Januari 1947;

Overwegende dat aanlegger toepassing vergt van de beschikkingen van art. 554 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering 2° (K. B. nr 300 van 30 Maart 1936);

Overwegende dat dit art. 2° ongetwijfeld het recht van « Cantonnement » in zake executoriaal beslag, zoals het geval in het huidig geschil, vestigt « wanneer het beslag werd gedaan, krachtens een vonnis, waartegen beroep en verzet werd ingesteld, en behoudens daarmede strijdige beschikkingen van het vonnis »;

Overwegende dat het niet ongelegen is te onderzoeken of het vonnis uitvoerbaar weze bij voorraad spijs elke voorziening ofwel tegen het vonnis beroep of verzet, ja dan neen, aangetekend werd voor of na de executoriale inbeslaglegging;

Overwegende dat de aangeslagene gerechtigd is in alle voorgaande gevallen, zolang de inbeslaglegging staande blijft ten gevolge een bestaand vonnis en zolang over geldigheid of lichte van een executoriale inbeslaglegging geen rechterlijke beslissing uitgesproken werd, over te gaan tot het « cantonnement », hetwelk gelijk staat met een betaling onder waarborg (zie verslag aan de Koning, bl. 223 onderaan het K. B. nr 300 van 30 Maart 1936, Répertoire Pratique de Droit belge, V°, Saisie exécution, nr 368, bl. 658);

Om deze redenen :

Wij, J. Castelein, Voorzitter der Rechtbank van eerste aanleg, zitting houdende te Antwerpen, zetelend in kort geding, uitspraak doende op tegenspraak;

Verklaren ons bevoegd en, beslissende bij wijze van voorlopige maatregel, onder voorbehoud van het hangende beroep; verwijzen aanlegger tot de verwezenlijking van het aanbod in de dagvaarding van 15 Februari j.l. gedaan, een som van fr. 29.241,05 in de Consignatiekas van Antwerpen te storten, als geldige betaling, en verwijzen hem over te gaan tot deze storting binnen de 48 uren, te rekenen van af de betekening van het huidig bevel;

Leggen verbod op aan verweerders op voorlegging door aanlegger van het ontvangstbewijs, hem afgeleverd binnen de hoger bepaalde termijn door het Beheer der Consignatiekas van Antwerpen, over te gaan tot de uitvoering van de door hun gedane beslaglegging luidens P. V. van 2e verweerder in dato 7 Februari 1947;

Verwijzen eerste verweester tot de kosten;

Zeggen voor recht dat 2e verweerder zonder kosten zal doorgaan;

Verlenen akte aan aanlegger van zijne rechten op beroep, van zijn voorbehoud op alle rechten tot schadevergoeding van welke aard ook, en van zijne schatting van deze betwisting op meer dan 15.000 fr.;

Verklaren het bevel uitvoerbaar trots elke verjaring en, gezien de hoogdringendheid, op de minuut, vóór boeking, te dien einde vertrouwen de minuut dezer toe aan Jeurwaarder Fr. Maes, verblijvende te Antwerpen, voor een termijn van twaalf dagen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

25 Juni 1948.

Voorzitter : M. Serck.

Rechters : M.M. De Brouwere en Temmerman.

Huur en verhuur. — Opzegging volgens gewoon en buitengewoon huurrecht. — Zeer gewichtige reden : huwelijk. — Begrip van handelshuis in de zin van art. 43 der wet van 31 Juli 1947.

De opzegging van huishuur is aan geen enkele sacramentele vorm onderworpen; een dagvaarding, strekkende tot onttrekking van huurverlenging, geeft duidelijk te kennen dat de eigenaar een einde wil stellen aan de huurovereenkomst en geldt derhalve als opzegging.

De huisvesting van de eigenaar, die voornemens is in het huwelijk te treden, is een bijzondere gewichtige reden in de zin van de wet van 31 Juli 1947.

De huurverlenging, voorzien door art. 43 dezer wet is slechts van toepassing wanneer het verhuurde huis werkelijk een handelshuis is. Is geen handelshuis het huis dat het uitzicht heeft van een gewoon burgershuis, als dusdanig en niet als handelshuis is verhuurd, aan een derde als burgershuis is verkocht en waarvan bovendien de huurprijs zeer gering is.

Gundebeke t / De Smet.

Gezien de stukken onder meer de uitgifte van het beroepen vonnis verleend door het Vredegerecht van het tweede kanton Gent in dato 5 Februari 1948;

Overwegende dat tijdig en regelmatig hoger beroep werd ingesteld tegen een vonnis gewezen in eerste aanleg;

Wat betreft de ontvankelijkheid van de oorspronkelijke eis.

Overwegende dat de opzeg in zake van verhuring van huizen aan geen sacramentele vorm is onderworpen;

Overwegende dat in casu de geïntimeerde door de dagvaarding d.d. 22 November 1947, strekkende tot de onttrekking van de wettelijke huurverlenging van 15 April 1948 af, duidelijk zijn voornemen te kennen gaf op 15 April 1948, een einde te stellen aan de huurovereenkomst; en dus als opzegging kan gelden;

Overwegende dat de partijen het er over eens zijn dat de huurovereenkomst jaarlijks was en aanvang genomen heeft op 15 April 1947;

Overwegende dat dienvolgens de appellant ten onrechte opwerpt dat de oorspronkelijke eis niet ontvankelijk zou zijn bij gebrek aan opzeg van de huurovereenkomst;

Wat de grond van de zaak betreft :

Overwegende dat niet wordt betwist dat de geïntimeerde in Augustus toekomende in het huwelijk gaat treden en over zijn eigendom wenst te beschikken om er zich in te vestigen;

Overwegende dat deze reden het bijzonder zwaarwichtig karakter heeft door de wet vereist om de onttrekking van de wettelijke huurverlenging te rechtvaardigen;

Overwegende nochtans dat de appellant zich beroept op de schikkingen van art. 43 van de wet van 31 Juli 1947;

Overwegende dat de appellant niet ontkent dat het

kwestieus huis het uitzicht heeft van een gewoon burgershuis;

Overwegende dat het anderdeels ter zake niet is bewezen dat de vroegere eigenares, Mevrouw weduwe De Meuse uit Brussel, het kwestieus huis aan de appellant als handelshuis zou hebben verhuurd; dat wel integendeel het feit dat zij dat huis aan de geïntimeerde als « burgershuis » heeft verkocht op het tegenovergestelde wijst;

Overwegende dat de appellant zich vruchteloos beroept op een verklaring van de genaamde Achiël Crommen als zou hij hem toelating hebben verleend om zijn groothandel in textielproducten in dat huis te drijven; dat het immers niet is bewezen dat gezegde Crommen daartoe enig mandaat had ontvangen;

Overwegende overigens dat de in April 1947, bij het afsluiten van de huurovereenkomst, bedongen huurprijs van 367,50 fr. per maand zeer duidelijk laat uitschijnen dat het kwestieus huis wel als woonhuis en niet als handelshuis werd verhuurd;

Overwegende dat het art. 43 van de wet van 31 Juli 1947 ter zake niet van toepassing is;

Overwegende echter dat het billijk voorkomt aan de appellant de gelegenheid te geven in een andere woning te kunnen voorzien; dat er dus grond bestaat om de onttrekking der huurverlenging slechts op de hiernavermelde datum te bepalen;

Op die gronden, de Rechtbank, alle andere conclusiën van de hand wijzende, gelet op de artt. 2, 24, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, wijst het af als ongegrond; Bevestigt het beroepen vonnis met dien verstande dat de wettelijke huurverlenging aan de appellant slechts onttrokken wordt van 31 Maart 1949 af; Veroordeelt de appellant tot de kosten van het beroep.

NOOT. — Wat de vorm van de opzegging betreft is deze beslissing in overeenstemming met de leer, volgens dewelke de opzegging aan geen enkel vormvoorschrift onderworpen is. Een geschil kan slechts ontstaan omtrent het bestaan en de datum van de opzegging. De opzegging is alleen dan aan een vorm gebonden, wanneer partijen daaromtrent overeengekomen zijn. (Zie evenwel de Page, IV, nr 571.) Ook een bijzondere wet kan een bepaalde vorm voorschrijven; zoals is geschied bij het wetsbesluit van 12 Maart 1945. De thans geldende huishuurwet van 31 Juli 1947 schrijft eveneens in art. 3, lid 3, een bepaalde vorm voor, nl. een deurwaardersexploot of een aangetekend schrijven. Uit het geheel van dit artikel blijkt echter, dat deze bepaling slechts geldt voor de opzegging, vereist om een einde te stellen aan een huurverlenging op de datum of na de datum, door de wet van 31 Juli 1947 bepaald. Voor de overige gevallen, waar de opzegging gegeven wordt tegen de vervalldag, ook intredend vóór het einde der wettelijke huurverlenging, gelden de regelen van het recht, waarbij de opzegging aan geen enkele sacramentele vorm onderworpen is.

R.

Vlaamse Juristen

Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kort geding — 2 November 1948.

Voorzitter : M. Castelein.

Pleiters : Mrs. Calewaert en J. Mertens.

Bevoegdheid van de voorzitter in kort geding. — Tenuitvoerlegging inzake inkomstenbelastingen.

De voorzitter in kort geding is bevoegd uitspraak te doen in zake geschillen betreffende de tenuitvoerlegging wegens inkomstenbelastingen, doch alleen aangaande de vorm der akten. Het tweede lid van art. 63 van het K.B. van 22 September 1937 tot uitvoering van de samengeschatte wetten op de inkomstenbelastingen sluit deze bevoegdheid niet uit, daar een bevel in kort geding even goed « een gerechtelijke beslissing » is als een vonnis van een rechtbank of een arrest van een hof van beroep.

Hij is echter niet bevoegd om uitspraak te doen over het al dan niet bestaan der schuld, waarvoor beslag is gelegd, noch over de nietigheid of over de onregelmatigheid der akten van procedure, en evenmin over een verzoek tot opheffing van het beslag.

S.V. Dam Antonissen en Van Hercke t/ Belgische staat (Directeur der directe belastingen).

Overwegende dat het verzet strekt ten einde de uitvoering van een beslag, door verweerder gelegd ter invordering van verscheidene extra-belastingen en inkomsten-belastingen te doen schorsen;

Overwegende dat noch de regelmatigheid in de vorm van de aanslag, noch deze van de procedure van uitvoering door het verzet betwist worden;

Dat enkel van een bezwaarschrift, dat werd ingediend door verzetster aan de Directeur der Belastingen, 1° Directie, Kipdorpvest 44, Antwerpen en onbeantwoord is gebleven, gewag gemaakt wordt;

Overwegende dat het Kon. Besluit van 22 September 1937 tot uitvoering van de samengeschatte wetten op de inkomstenbelastingen ter zake van toepassing is, inzonderheid de artt. 61 en 63, behelzende het executoriaal beslag;

Overwegende dat art. 61 inderdaad naar de regelen van titel VIII boek V (art. 583 tot 625 W.B.R.) verwijst, behoudens hiernavermelde wijzigingen;

Overwegende dat deze wijzigingen zijn voorzien door art. 63, hetwelk luidt, dat enkel het verzet op grond van de vorm der akten de executie schorst, met dien verstande dat de verkoop van de inbeslaggenomen voorwerpen slechts kan geschieden na gerechtelijke beslissing, welke zodra mogelijk moet worden gewezen;

Overwegende dat art. 607 W.B.R. wel beschikte dat Ons ambt in Kort geding over de bezwaren van de beslagen partij beslist; ongetwijfeld verwijst dit art. naar art. 806 zelfde wetboek, hetwelk voorziet dat in alle spoedeisende gevallen en wanneer het gaat om voorlopige uitspraak te doen over moeilijkheden, ontstaan bij de uitvoering van een uitvoerende titel of een vonnis, ons ambt bevoegd is;

Overwegende dat het 2° lid van artikel 63, daar waar er sprake is dat de verkoop van de inbeslaggenomen voorwerpen slechts geschieden kan na gerechtelijke beslissing, welke zodra mogelijk moet worden gewezen, onze bevoegdheid hoegenaamd niet uitschakelt, aangezien inderdaad, zowel een bevel in Kort geding als een vonnis, genomen door de Rechtbanken, of een

arrest, gewezen door de Hoven, « rechterlijke Beslissingen » zijn ;

Overwegende dat Ons ambt tevens gehouden is « in de kortst mogelijke tijd » of « tenminste zodra mogelijk » bevel uit te spreken, derwijze dat desbetreffend geen dagvaarding of verwijzing naar een andere rechtsmacht noodzakelijk blijkt ;

Overwegende dat aldus Ons ambt bevoegd is, doch slechts om aangaande de vorm van de akte uitspraak te doen ;

Overwegende dat partijen akkoord gaan om te erkennen, dat de voorzitter in Kort geding, onbevoegd is om uitspraak te doen over het al dan niet bestaan van de schuld, waarvoor beslag werd gelegd alsmede over nietigheid of onregelmatigheid van procedureakten, evenmin over een vraag tot handlichting (Verbreking 15.11.1923; Pas. 24.1.28 Pand. Belges V° Saisie Exécution n° 750) ;

Overwegende dat « in casu » geen verzet vanwege eiseres te bespeuren valt met betrekking tot de vorm der akten en dat, wat de invorderbaarheid der belastingen welke ingekohierd zijn, het aan Ons ambt niet behoort advies uit te brengen of onderzoek te doen, daar dit onze bevoegdheid te buiten gaat luidens het principe van scheiding en onafhankelijkheid van de gerechtelijke macht en de uitvoerende macht.

Om deze redenen,

Wij, J. Castelein, Voorzitter der Rechtbank van eerste aanleg, zetelende in kort geding, uitspraak doen- de op tegenspraak,

Alle andere verdere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende,

Zeggen voor recht dat de eis van verzetster niet ontvankelijk is, wijzen haar ervan af en veroordelen haar tot de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

9 April 1945.

Pleiters : Mrs. Maerten, De Cocq en De Ridder.

1. Woonplaats. — Vereisten voor verandering van woonplaats.
2. Ontkenning van de wettigheid van een kind. — Vereisten om zich op de verlengde termijn van art. 316 B.W. te kunnen beroepen.

1. Voor verandering van woonplaats stelt artikel 103 B.W. twee vereisten : 1. de werkelijke woning in een andere plaats; 2. het voornemen om aldaar zijn hoofdverblijf te vestigen.

Het eerste vereiste geldt echter niet ten aanzien van hem die in krijgsgevangenschap vertoevend, in de volstreckte onmogelijkheid verkeert om zich in de door hem verkozen nieuwe woonplaats te vestigen.

2. Om zich op de verlengde termijn van artikel 316 B.W. te kunnen beroepen kan de man alleen dan als afwezige beschouwd worden, wanneer hij ingevolge verwijdering, in de onmogelijkheid was de zwangerschap en de bevalling van zijn echtgenote te kennen. Blijkt zoals in casu dat hij daarvan kennis droeg, zo geldt de verlengde termijn van artikel 316 B.W. niet ten zijnen behoeve.

Billiard t/ Van Wezemaal en Dooms.

Aangezien de eiser, toegelaten tot de kosteloze rechtspleging bij vonnis der rechtbank dd. 5 April 1943,

de verweerders liet dagvaarden bij exploit van deurwaarder Lucien Mees te Mechelen en Constant De Vos te Oostende, onderscheidelijk van 29 November 1943 en van 12 November 1943, ten einde voor recht te horen zeggen dat het kind geboren op 13 Augustus 1941 en ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand der stad Oostende onder de naam van Billiaert Roger, het kind niet is van eiser en dat het dienvolgens niet gerechtigd is zijn naam te dragen, hem te horen machtigen de nodige formaliteiten te vervullen om de vereiste wijziging in de registers van de burgerlijke stand te doen inschrijven;

Aangezien de eiser laat gelden, dat hij als beroeps-militair de oorlog van Mei 1940 heeft meegemaakt en op 12 Juni 1940 als krijgsgevangen geïmmatriculeerd werd onder nummer 21299;

dat hij sedertdien onafgebroken in krijgsgevangenschap verblijft;

dat zijn echtgenote, verweerster onder n° 2, op 13 Augustus 1941 het leven heeft geschonken aan een kind van het mannelijk geslacht, hetwelk in de registers van de burgerlijke stand der stad Oostende ingeschreven werd onder de naam van Billiaert Roger;

dat hij naar luid van artikel 312 van het B. W. gerechtigd is de ontkenning van het vaderschap over bedoeld kind te bekomen, vermits het vaststaat dat tussen de 300ste en de 180ste dag vóór de geboorte hij ingevolge verwijdering in de volstreckte onmogelijkheid is geweest met zijn echtgenote samen te leven en dat dienvolgens het kind niet door zijn daden werd verwekt;

Aangezien de partij De Ridder vooreerst de onbevoegdheid « ratione loci » van deze rechtbank opwerpt beweerende dat de Rechtbank van Brugge, alleen bevoegd is om over de eis te kennen, vermits de woonplaats van de eiser en van het kind te Oostende gelegen is;

dat, om de woonplaats te veranderen, het niet volstaat een verklaring te doen bij de administratieve overheden, zoals de eiser heeft gedaan ten einde zijn woonplaats van Oostende naar Mechelen over te dragen; dat naar luid van artikel 103 van het B. W. een overdracht van woonplaats alleen kan geschieden door het samengaan van twee voorwaarden 1° de daad van het werkelijk wonen in een andere woonplaats en 2° het voornemen aldaar zijn hoofdverblijf te vestigen;

Aangezien men in onderhavig geval nochtans moet aannemen, dat de eiser door de uitdrukkelijke verklaring gedaan bij de bevoegde gemeentebesturen, geldig zijn woonplaats heeft overgebracht naar Mechelen, daar hij in de volstreckte onmogelijkheid verkeert, gezien zijn gevangenschap, om zich werkelijk in de door hem gekozen plaats te gaan vestigen; dat dienvolgens de rechtbank bevoegd is ratione loci;

Aangezien de partij De Ridder tweedens een middel van niet-ontvankelijkheid opwerpt, gesteund op artikel 316 van het B. W., beweerende dat de eis te laat werd ingesteld;

Aangezien eiser om zich te kunnen beroepen op de verlengde termijn voorzien bij artikel 316 van het B. W., dan alleen als afwezige kan aangezien worden wanneer hij door oorzaak van verwijdering in de onmogelijkheid was de zwangerschap en de bevalling van zijn echtgenote te kennen;

dat zulks in casu het geval niet is; dat inderdaad zijn verblijf in een gevangenkamp in Duitsland, niet van aard is hem te verhinderen, kennis te hebben van de geboorte van het kind te Oostende; dat immers duidelijk blijkt uit de overgelegde stukken dat hij van de zwangerschap zijner echtgenote en de geboorte van

het kind op de hoogte was sedert September 1941;

dat dienvolgens de eis klaarblijkelijk tardief is;

Aangezien de artikelen op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd;

Om die redenen :

De rechtbank, gehoord in openbare terechtzitting de heer Tollenbeeck, substituut-procureur des Konings, in zijn eensluidend advies, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart de eis niet ontvankelijk en veroordeelt de eiser in de kosten.

NOOT : Zie voor wat punt 2 betreft in andere zin : De Page, I, nr. 1097; Kluyskens, VII, nr. 553; Rb. Brussel, 23 April 1898, Pas. 1898, III, 199.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

5 Januari 1949

Voorzitter : M. Byvoet.

Rechters : M.M. Pexters en Leën.

Pleiters : Mrs. E. Willems en Perilleux.

Huur en verhuur (Wet van 31 Juli 1947). — Voorbarige dagvaarding van de huurder door de verhuurder.

Blijkens art. 33 van de wet van 31 Juli 1947 mag de verhuurder eerst dagvaarden na het verstrijken van de dag, tegen welke de huurder vóór de Vrederechter is opgeroepen ter fine van een mogelijke minnelijke regeling.

Dit volgt ook uit de ratio van de bepaling, daar een dagvaarding vóór die dag een minnelijke regeling ernstig zou bemoeilijken.

Somers t/ Wwe Baeten-Daniels

Overwegende dat de eigenares, thans geïntimeerde, haar huurder, de aanlegger in beroep, op 14 Juli 1948, in verzoening had doen roepen door de heer Vrederechter, betreffende hun huurgeschil, om te verschijnen op 22 Juli nadien;

Dat op de oproep vermeld werd dat, bij gebreke te voldoen aan deze kosteloze oproeping, er gedagvaard mocht worden;

Overwegende dat de eigenares, in plaats van de uitslag van de verzoeningspoging af te wachten, haar huurder reeds deed dagen door deurwaarder op 15 Juli om te verschijnen op 22 Juli, dezelfde dag dus, dat de verzoeningspoging moest plaats vinden;

Overwegende dat de huurder de onregelmatigheid der rechtspleging opwierp, doch dat de eerste rechter over dit bezwaar heenstapte, verklarende dat het volstond, zoals hier, de oproep in verzoening te doen vooraleer te dagvaarden om de eis ontvankelijk te maken en dat de oproep in verzoening overtoollig was, wijl de huurder halsstarrig alle toenadering bleef afwijzen;

Overwegende dat artikel 33 zo van het besluit van de Regent de dato 31 Maart 1948 als van de besluitwet van 12 Maart 1945 en van de wet van 31 Juli 1947, na gezegd te hebben dat : « geen vordering is ontvankelijk zonder dat vooraf de eiser zich tot de Vrederechter heeft gewend om de toekomstige verweerder tot een minnelijke regeling te doen oproepen » er uitdrukkelijk aan toevoegt : « wordt geen overeenstemming bereikt dan moet de aanleggende partij dagvaarding doen binnen de maand na de datum van het proces-verbaal, waaruit blijkt dat de partijen het niet eens zijn geworden ».

Overwegende dat de tekst klaar en duidelijk is en

niet voor een andere uitleg vatbaar is; Vooral dat het hier gaat over een bepaling die van het gewone recht afwijkt en bijgevolg beperkend moet worden uitgelegd; (Vrederecht Fléron 28.8.46. Pas. III-59).

Overwegende dat deze bepaling de rechten van de aanlegger in beroep gebiedend inkort en hem ertoe verplicht de uitslag van de poging tot minnelijke regeling af te wachten, alvorens te dagvaarden en hem voorschrijft de zaak in te leiden binnen de maand te rekenen vanaf de dag van het proces-verbaal;

Overwegende dat het feit te dagvaarden vooraleer de partijen voor de Vrederechter verschenen, de minnelijke regeling, zoniet onmogelijk, maakt dan ten minste grotelijks bemoeilijkt, en bijgevolg indruist tegen de wil van de wetgever, die de overeenstemming der partijen door de rechterlijke tussenkomst betracht;

Overwegende dat de tekst van de oproeping daarboven de opgeroepene ervan verwittigt, dat hij mag gedagvaard worden, zo hij niet verschijnt en hem also de verzekering geeft, dat hij niet gedagvaard mag worden vooraleer de datum waarop de verschijning moet plaats vinden zal verstreken zijn;

Overwegende dat de eerste rechter ten onrechte de oproeping in verzoening overtoollig achtte, wijl de wet deze in alle geval voorschrijft;

Dat hij evenmin een besluit mocht trekken uit de weigerende houding van de huurder om te verzoenen, wijl de mogelijkheid niet uitgesloten is dat deze onstemd was ter oorzake van het voorbarig dagvaarden, waartoe de eigenares was overgegaan;

Gelet op de voorschriften van de artikels 2-30 tot 37 der wet van 15 Juni 1935, welke nageleefd zijn;

Om deze beweegredenen :

De rechtbank, zetelende in hoger beroep, verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond;

Doet het bestreden vonnis te niet en doende wat de eerste rechter had moeten doen, verklaart de oorspronkelijke eis niet ontvankelijk en veroordeelt geïntimeerde tot de kosten, zo van eerste aanleg als van beroep;

VREDEGERECHT TE KRUISHOUTHEM

1 October 1948.

Vrederechter : M. Beckaert.

Pleiters : Mrs. De Vrieze en J. Ronse.

Huur en verhuur. — Opzegging volgens gewoon en buitengewoon huurrecht. — Wet van 31 Juli 1947, art. 4, lid 3.

De huuropzegging is aan geen enkele sacramentele vorm onderworpen. De dagvaarding strekkend tot ontruiming van het verhuurde huis met aanbod van de eigenaar om een ander huis aan de huurder te verhuren, is een duidelijke uiting van de wil van de eigenaar om een einde te stellen aan de huurovereenkomst. De opzegging gegeven tegen een te vroege datum is geldig, doch kan slechts een uitwissel hebben tegen de daarop volgende vervalldag.

De wettelijke huurverlenging kan slechts ingetrokken worden vanaf de vervalldag, waartegen geldig werd opgezegd.

Is een zeer gewichtige reden de bedoeling van de eigenaar om het verhuurde huis, dat zeer geschikt is voor een handel en op het ogenblik van het geschil niet als dusdanig gebruikt wordt, te verhuren aan

een ander persoon die er een grotere huurprijs voor wil betalen, althans wanneer de eigenaar aan de huurder tevens een ander huis aanbiedt dat ruimschoots voor diens behoeften volstaat. In dit geval moet de eigenaar de verhuiskosten betalen.

De Breuck en cs. t/ Steurbaut.

Aangezien de eis er toe strekt verweerder te horen veroordelen om het huis Nr. 42 te Zingem, Strijpstraat, hetwelk hij van eisers in huur houdt mits 5.000 fr. huurprijs per jaar, te ontruimen tegen 1 Augustus 1948, om reden dat verweerder weigert aan te nemen het huis Nr. 48, Strijpstraat te Zingem, hem door eisers in huur aangeboden, op grond van art. 4 al. 3 der wet van 31 Juli 1947, met machtiging op eiser tot uitzetting bij rechtsdwang en veroordeling van verweerder tot de gedingskosten, bij vonnis uitvoerbaar ondanks elke voorziening en zonder borg;

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten;

Overwegende dat partijen op verzoek van de eisers, voor ons in verzoening zijn opgeroepen op 13 Juli 1948, waarvan bij afwezigheid van verweerder proces-verbaal van niet-overeenkomst is opgemaakt;

Overwegende dat de opzeg van verhuring van huizen zonder geschrift, aan geen sacramentele vorm is onderworpen;

Overwegende dat in onderhavig geval de eisers door de dagvaarding van 19 Juli 1948 strekkende tot ontruiming tegen 1 Augustus 1948 wegens weigering van verweerder om in der minne van woonhuis te verwisselen met een ander huurder van eisers, duidelijk hun voornemen te kennen geven een einde te stellen aan de huurovereenkomst met verweerder op 1 Augustus 1948;

Overwegende dat een vraag tot huurverbreking en uitzetting de vraag tot intrekking der wettelijke huurverlenging veronderstelt;

Overwegende dat verweerder beweert dat de aanvankelijke huurovereenkomst, waardoor partijen zijn verbonden, bedongen werd voor de duur van een jaar met als datum van ingentreding 1 Mei en alhoewel eisers hierop niet akkoord zijn, deze beweringen van verweerder moeten aanvaard worden vermits ze door eisers met geen enkel bewijskrachtig middel of aanbod van bewijs worden bestreden;

Overwegende dat eisers' opzegging, gegeven tegen een vroegtijdige datum, in casu 1 Augustus 1948, geldig is doch slechts uitwerksel kan hebben tegen de daaropvolgende nuttige datum waarop de huur vervalt, in casu Meiavond 1949;

Overwegende dat de intrekking der wettelijke huurverlenging waarvan verweerder geniet slechts kan aanvangen vanaf de datum dat deze verlenging intreedt, 't zij ter zake 1 Mei 1949;

Overwegende dat de reden tot intrekking der wettelijke huurverlenging door eisers aangehaald namelijk dat het huis thans door verweerder betrokken geschikt is om er in handel te drijven en in huur gevraagd wordt door een handelaar die het huis in kwestie kan gebruiken volgens zijn bestemming, wat thans het geval niet is en die een grotere huurprijs aanbiedt dan deze thans door verweerder betaald, als een wettige reden tot intrekking der wettelijke huurverlenging moet aangezien worden;

Overwegende dat eisers aan verweerder een volgens zijn positie, zijn stand en zijn beroep voor zijn behoefte voldoende woning verschaffen wat blijkt uit de omstandigheid dat het aangeboden huis Nr. 48, Strijpstraat te Zingem, thans is bewoond door een gezin met twee kinderen, terwijl het gezin van verweerder, die werkmans is, slechts één kind telt;

Overwegende dat de bewering van verweerder, dat er in het aangeboden huis geen drinkbaar water zou zijn, niet gestaafd wordt door bewijsmiddelen en stellig wordt tegengesproken door de eisers;

Overwegende dat de intrekking van de wettelijke huurverlenging een evenredige vermindering van huurprijs voor gevolg moet hebben en geen verlies of kosten lastens de huurder mag veroorzaken;

dat, alhoewel verweerder thans schijnt te genieten van een voordelige huurovereenkomst bij ontstentenis van nuttige gegevens die ons zouden moeten leiden om een evenredige vermindering van huurprijs toe te passen, wij aan verweerder het recht moeten voorbehouden om desgevallend een huurvermindering aan te vragen;

dat de kosten van verhuis voor verweerder dienen gedragen te worden door de eisers;

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter, rechtdoende op tegenspraak en in eerste aanleg, alle andere besluiten als overbodig af ongegrond van de hand wijzende; (enz.)

NOOT: Vgl. vonnis Rb. Gent, 25 Juni 1948, met noot, in dit nummer.

INGEZONDEN BIJDAGEN

VERVREEMDING VAN GOEDEREN DOOR OUDERS MITS ONDERHOUDSVERPLICHTING VAN DE KINDEREN. — INKORTING. — ARTIKEL 918 B.W. TOEPASSELIJK

In de rechtskundige loopbaan van ieder van ons, doet zich gedurig het geval voor dat ouders, die tot een zekeren leeftijd gekomen zijn, ofwel met het doel in hun levensonderhoud te voorzien ofwel om een hunner kinderen te bevoordelen, hun eigendom verkopen aan een onder hen, onder het uitdrukkelijke voorbehoud van het recht van bewoning der verkopers in het door hen vervreemd huis en onder den last voor de kopers de verkopers, hun leven gedurende, te onderhouden in gezondheid zowel als in ziekte en hun een degelijke begraving te bezorgen.

Deze vervreemdingen, die allen schijn hebben van akten ten bezwarenden titel, zijn meestal *vermomde schenkingen*. Deze schenkingen, verdoken onder een schijnbare akte die een verhandeling onder bezwarenden titel vertoont, doch fictief is, zijn in principe geldig, hoewel zij afwijken van den plechtigen vorm der schenkingen onder de levenden (notariële akte van schenking, uitdrukkelijke aanvaarding der schenking, enz.). De rechtsleer en de rechtspraak zijn het eens om de rechtsgeldigheid der bewimpelde schenkingen aan te nemen, hoe zonderling het ook moge wezen: de veinzing heeft immers voor gevolg de voorschriften ener wet van openbare orde te overtreden! Wettelijke pleegvormen die van openbare orde zijn, worden wettens en willens verzuimd! Hoewel redenen van geschiktheid (die niet voldoen) en de restrictieve interpretatie van art. 931 B.W. deze afwijking aan het gemeen recht betrekkelijk de schenking onder de levenden trachten te rechtvaardigen, staat niettemin het principe door Rechtsleer en Rechtspraak rotsvast:

De bewimpelde schenkingen zijn geldig voor zoveel

1) de *schijnbare akte* (de akte onder bezwarenden titel) wat *grond en vorm* betreft, geldig weze (schijnbare tekenen van geldigheid in den vorm en ook geldigheid ten grond van den verkoop);

2) de *geheim gehouden akte* (de schenking), wat

de *grondregels* betreft, geldig weze. De bewimpelde schenking zal natuurlijk slechts een bestaan hebben in de mate in de welke al de grondvereisten van de schenking voorhanden zijn.

Doch uit het feit dat deze akten, in deze voorwaarden, principieel onaantastbaar zijn, volgt niet dat zij niet vatbaar zijn voor *inkorting*.

Zoals alle schenkingen, blijven de vermomde schenkingen ook onderhevig aan vermindering of inkorting, bij het opvallen der nalatenschap der « verkopers-schenkers », wanneer het voordeel het beschikbaar gedeelte overschrijdt.

Deze schenking moet dus ook herleid worden tot het beschikbaar gedeelte, op vraag der reservataire erfgenamen die benadeeld zijn door de vervreemding, met het oog hun het volledig voorbehouden gedeelte op de nalatenschap te verzekeren.

Een vordering tot inkorting is altijd mogelijk, mits het bewijs te leveren dat het beschikbaar gedeelte overtroffen werd. Wel is waar zullen de begunstigde kinderen trachten staan te houden dat dergelijke akte geen gift uitmaakte, maar wel een verkoop tegen lijfrente, doch de rechtbanken zullen artikel 918 B.W. op ons geval toepassen.

Gedaan door den de *cujus* ten voordele van alle andere personen dan aan een zijner erfgerechtigden in de rechte linie, worden de vervreemdingen onder den last van een lijfrente of met afstand van het kapitaal of met voorbehoud van het vruchtgebruik, vermoed oprecht en rechtzinnig te zijn. Zij kunnen slechts als vermomde schenkingen doorgaan en op vraag der reservataire erfgenamen vernietigd worden (d.w.z. verminderbaar binnen de perken van het beschikbaar gedeelte) *mits bewijsoverlevering van het bedrog*. Buiten dit bewijs dat door alle middelen van rechte mag geleverd worden, zullen deze vervreemdingen rotsvast en onaantastbaar blijven.

Wel integendeel, wanneer deze vervreemdingen gedaan werden ten voordele van een onzer erfgerechtigden in de rechte linie (reservataire erfgenamen) hetzij in de opgaande, hetzij in de nederdalende linie: de vervreemdingen onder den last van een lijfrente enz. worden dan *vermoed* door de wet bedrieglijk te zijn en worden beschouwd als « vermomde schenkingen » welke naam ook gegeven worde aan de akte.

De wet vermoedt immers dat de lijfrente, het vruchtgebruik of de prijs van verkoop met voorbehoud van vruchtgebruik bedongen werden door den verkoper zonder dat hij het inzicht had ze werkelijk op te vorderen en dat de koper deze nooit werkelijk verwezenlijkt heeft. Een schenking wordt hier verdoken onder den schijn van verkoop, des te meer dat de verkoop geschiedt aan een erfgerechtigde in de rechte linie. Het bedrieglijk karakter spruit reeds uit het feit dat hij dezen omweg heeft willen kiezen om een akte te verwezenlijken die anders moeilijk te rechtvaardigen valt. De wetgever huldigt een tweedubbel vermoeden in:

1) het vermoeden dat de akte eigenlijk een bewimpelde schenking uitmaakt

2) het vermoeden dat hij de schenking heeft willen vrijstellen van inbreng. Immers in de veronderstelling dat hij een schenking heeft willen doen met het inzicht dezen erfgerechtigde te bevoordelen (d.w.z. zonder inbreng der schenking ter nalatenschap) moet ook de vrijstelling van inbreng vermoed worden. Anders had de akte geen zin.

Om die redenen wordt er in art. 918 B.W. beschikt

a) dat de waarde in vollen eigendom van de aldus aan een van de erfgerechtigden in rechte linie ver-

vreemde goederen aangerekend zal worden op het beschikbaar gedeelte en

b) dat het overschot, zo er een bestaat, in de massa zal ingebracht worden. Er is in dat geval inkorting of vermindering van het overschot, beter dan inbreng.

Evenals de vervreemding onder den last van een lijfrente, wordt de *vervreemding mits onderhoudverbintenis* als een vervreemding met afstand van kapitaal beschouwd (1). Zulkdanige vervreemding wordt, op grond van art. 818 B.W., vermoed « juris et de jure » een met vrijstelling van inbreng gedane schenking te zijn die moet verminderd worden niet in natura, maar *in waarde*, voor zover de waarde van de geschonken goederen het beschikbaar gedeelte der nalatenschap van den schenker overtreft.

Hoe wordt nu de waarde van het geschonken goed vastgesteld?

Deze waarde — in vollen eigendom — dient vastgesteld niet op den dag der vervreemding maar wel op deze van het overlijden van de schenkers (art. 922 B.W.).

Wanneer de schenking tot voorwerp heeft gemeenschappelijke goederen d.w.z. goederen van de beide ouders, moet de waarde der geschonken goederen aangerekend worden voor de $\frac{1}{2}$ op het beschikbaar gedeelte van ieder der schenkers en geschat ten dage van het overlijden van elk hunner.

Telkens de waarde der schenking blijkbaar het beschikbaar gedeelte overtreft van de beide nalatenschappen, namelijk wanneer de last, gezien de ouderdom der verkopers, verre onder de waarschijnlijke waarde van de goederen komt te staan, zal de rechtbank de vraag ontvankelijk en gegrond verklaren, doch, tot voorlichting deskundigen aanstellen die voor opdracht zullen hebben *de waarde der geschonken goederen te bepalen op den dag van het overlijden van ieder verkoper-schenker doch volgens den staat ervan op den dag van den schijnbaren verkoop*.

André RODENBACH,
Lic. pleitbezorger, Gent.

(1) Zie SCHICKS en VAN ISTERBEEK, IV bl. 421; Leuven, Burg. Rechtb. 12-2-1930, Pas. 1930, III, 158.

GEHEIM VOORONDERZOEK IN STRAFZAKEN

Op de Hogeschool heeft men ons geleerd dat het strafonderzoek geheim is.

Belgische studenten zijn heel leidzaam en nemen alles aan wat hun professors hun zeggen.

Het staat dus rotsvast dat het strafrechtelijk vooronderzoek geheim is.

Twijfelen durven zij niet, eerstens om hun diploma niet in gevaar te brengen, later om niet als rechts-onkundig betiteld te worden.

Het gaat zo ver dat een onderzoeksrechter (S. Verselen, Rechtskundig Weekblad, 6 Februari 1949, kolom 644) denkt, schrijft en betreurt, dat een magistraat, slechts *met het niet-naleven van de tekst*, zijn geweten kan volgen, wanneer zijn geweten hem beveelt de gegevens van het vooronderzoek aan de verdediging mede te delen.

Als we nu de teksten onderzoeken, die door de hooggeleerde Heren Professoren ingeroepen worden om hun gezegde « dat het vooronderzoek geheim is » te staven, dan komen we tot de verrassende vaststelling, dat die teksten juist het tegenovergestelde zeggen.

Artikel 73 van W. B. S. V. zegt dat de getuigen gehoord worden buiten de aanwezigheid van de be-

klaagde. Tegen deze tekst hebben we niets. Maar deze tekst zegt niet dat *NA* het verhoor hun verklaring niet aan de verdediging *mag* getoond worden.

Artikel 87 van het W. B. S. V. zegt dat de onderzoeksrechter huiszoeken kan doen. Er staat in dat artikel niet in, dat de aanwezigheid van de beschuldigde nodig is, maar er staat ook niet in dat zijn aanwezigheid niet nodig is.

Artikel 302 van het W. B. S. V. nopens het Assisenhof zegt dat de advocaat met de beschuldigde onmiddellijk na zijn onderhoor *mag* in verbinding treden; en dat hij ook kennis *mag* nemen van al de stukken zonder verplaatsing en zonder het onderzoek te vertragen.

De woorden «zonder het onderzoek te vertragen» zijn de enige woorden, die aan de onderzoeksrechter het recht geven inzage der stukken te weigeren, door te beweren dat die inzage zijn onderzoek zou vertragen.

Maar systematisch beweren dat elke vraag van een advocaat om inzage te nemen van de stukken, het onderzoek vertraagt, zelfs wanneer de onderzoeksrechter met andere stukken bezig is, is de wet omzeilen.

Artikel 305 van het W. B. S. V. zegt weer dat de advocaten der beschuldigten het recht hebben afschrift te nemen of te doen nemen van alle stukken van het geding.

Verder wordt *de wet van 20 April 1874*, artikel 3, 2de lid, en artikel 26 § 6 ingeroepen.

Als we nu *artikel 3 van de wet van 20 April 1874* lezen dan zien we dat principieel de betichte, na zijn eerste verhoor, vrij met zijn advocaat *mag* in verbinding treden. Maar de onderzoeksrechter kan gedurende *drie dagen* dit recht schorsen.

Artikel 26 § 6 van de wet van 20 April 1874 zegt juist hetzelfde als artikel 302 W.B. S. V. en is dus een uitbreiding tot de wanbedrijven van hetgeen vroeger voor de misdaden werd bepaald.

Waarheid is nu dat de onderzoeksrechters uit gemakzucht, de overlevering spruitende uit het absolute staatsbegrip, hebben overgenomen en alle controle vanwege de verdediging uitsluiten.

De Heren onderzoeksrechters mogen gerust zijn: wanneer zij hun bundel mededelen aan de verdediging dan overtreden zij geen enkele wettekst. Integendeel, zij passen de wet toe. Dit is toch ons aller doel.

En nu de praktische kant van de zaak:

Wij hebben allen zaken gekend waarin het onderzoek maar werkelijk vooruitgang heeft gemaakt *nadat* de verdediging inzage had gekregen van de bundel, en dan haar wenken had gegeven.

Indien we nu regelmatig gelegenheid hebben om op de leemten van een onderzoek te wijzen, zullen wij deze op de zitting ~~het~~ kunnen uitbuiten, om de vrijpraak te verkrijgen van een cliënt, die misschien toch iets op zijn geweten heeft.

Maar de onschuldige cliënten zullen veel vroeger het (wettelijk onnodig, maar praktisch onmisbaar) bewijs van hun onschuld kunnen leveren; tenzij...

tenzij, de praktijk gevolgd in sommige buitengewone juridikties nl. het houden van de administratieve en niet medegedeelde bundel, nevens de officiële, medegedeelde (en soms heel veranderlijke) bundel, mocht overgenomen worden door de gewone juridikties.

Flor. J. CORNELLIE,
advokaat.

BIBLIOGRAPHIE

GUNZBURG Nico. — **Het huwelijkscontract.** — Rechtsleer en Rechtspraak in België en in Frankrijk. — 3e uitgave. — 1948. — De Sikkel, Antwerpen.

Na de vervlaamsing van de Universiteit te Gent is het boek over het huwelijkscontract van Prof. Gunzburg een der eerste vruchten geweest van het Nederlands hoger onderwijs in België.

Dat dit boek thans reeds een derde uitgave beleeft is een van de beste bewijzen van zijn degelijkheid en zijn waarde.

Bij vorige gelegenheden hebben wij reeds in het Rechtskundig Weekblad meer dan eens gewezen op de bijzondere verdiensten van het boek van Prof. Gunzburg, waarin de meest ingewikkelde en meest lastige stof van het burgerlijk recht op voortreffelijke wijze wordt ontleed en tot klaarheid gebracht.

Stippen wij thans enkel aan dat deze derde uitgave op vele punten herzien en uitgebreid werd. De rechtspraak werd tot het laatste bijgewerkt en een uiterst interessant hoofdstuk, dat als titel draagt «Algemene kritiek en voorgestelde wijzigingen», werd aan het boek toegevoegd.

R. V.

CONSTANT Jean. — **Manuel de droit pénal.** — Première partie. — Les principes généraux. — 4e édition. — 1948. Imp. des Invalides, Liège.

In het jaar 1937 gaf de heer Constant J., thans advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Luik en professor aan de Universiteit aldaar, een beknopt syllabus uit van de cursus van strafrecht, die door hem werd gegeven aan de leerlingen die de cursussen volgen ingericht door de Bestendige Deputatie der provincie Luik voor de kandidaten tot het ambt van politiecommissaris. Het was toen een zeer beknopt boekje van 113 bladzijden, waarvan wij destijds in het Rechtskundig Weekblad de helderheid en de overzichtelijkheid hebben onderlijnd.

Dit eerste syllabus is thans uitgegroeid, in de 4e uitgave, die voor ons ligt, tot een lijvig «Manuel de droit pénal» van haast 350 bladzijden.

In de laatste tijd hebben menigvuldige uiteenzettingen van het algemeen gedeelte van het strafrecht in ons land het licht gezien. Noemen wij enkel de werken van Braas, Goedseels, Schuind, Simon en Collin. Deze overvloed van literatuur betreffende hetzelfde onderwerp is nochtans geenszins van aard om het werk van de heer Constant als overbodig te doen voorkomen. Integendeel, het heeft te midden van de rij der handleidingen over algemeen strafrecht zijn zeer bijzonder eigen karakter.

In de eerste plaats bestemd voor studenten voldoet het volkomen aan de vereisten van duidelijkheid en synthetische bevattelijkheid, die de eerste voorwaarden zijn van elk pedagogisch werk. Het boek van de auteur brengt echter veel meer. Bij elk bestudeerd vraagstuk wordt een uitvoerige literatuur-opgave bezorgd, die de gebruiker van het werk toelaat het onderwerp volledig uit te diepen en het boek is vooral rijk aan vermeldingen van rechtspraak, waarvan vooral de jongste in aanmerking is genomen.

De auteur is dan ook te bescheiden wanneer hij dit werk uitsluitend zou willen bestemmen voor de studenten-candidaten tot het ambt van politiecommissaris en zijn boek vormt een uitstekende handleiding voor het universitair onderwijs in het algemeen gedeelte van ons Belgisch strafrecht.

Het feit dat ook op wetgevend gebied het boek tot op de laatste dag is bijgewerkt geeft het een bijzondere waarde voor de practici.

Laten wij met genoegen aanstippen dat de heer Constant, hoge magistraat aan het Hof te Luik en hoogleraar aan de Waalse Universiteit, aantoonst hoe hij volledig op de hoogte is van de Nederlandse rechtsliteratuur en hoe deze in de zeer talrijke voetnota's en verwijzingen, die mede aan dit werk zijn bijzondere waarde geven, deze literatuur uitvoerig citeert. Ook de rechtspraak, gepubliceerd in het Rechtskundig Weekblad, komt overvloedig tot haar recht.

Schrijver moge van harte gelukgewenst worden niet alleen voor zijn uitstekende wetenschappelijke prestatie, doch ook voor het klaar begrip dat hij aan de dag legt ten opzichte van de noodzakelijkheid in ons land de wetenschappelijke cultuur te bevorderen door te putten zowel uit Vlaamse als uit Franse bronnen.

R. V.

FREDERICQ Louis. — *Traité de droit commercial belge*. — T. VII et VIII. — 1949. — Editions Fechey. — Gent.

Van het groot leerboek van handelsrecht, dat thans uitgewerkt wordt door Prof. Fredericq en waarvan wij reeds het verschijnen der drie eerste delen gemeld hebben, zijn thans de delen VII en VIII verschenen, beide gewijd aan de stof der faillissementsen en concordaten.

Laten wij eerst ons ontzag uitspreken voor de reusachtige afmetingen, aangenomen door het werk van Prof. Fredericq, waarin het Belgisch handelsrecht in ten minste een tiental lijvige delen zal worden behandeld.

De vijf delen, die thans reeds verschenen zijn, laten van nu af toe te bevestigen dat, wanneer eenmaal het werk volledig zal verschenen zijn, het Belgisch handelsrecht een wetenschappelijke bewerking zal hebben gekregen die gunstig de vergelijking zal kunnen doorstaan met het allerbeste dat op dit gebied in het buitenland werd gepresteerd.

De stof die in de thans verschenen twee delen behandeld wordt, was door Prof. Fredericq reeds onderzocht geworden in het derde deel van zijn «*Beginselen van het Belgisch handelsrecht*», waarvan ook een Franse editie verscheen onder de titel «*Principes de droit commercial belge*». De behandeling is echter uitvoeriger. Rechtsleer en rechtspraak zijn tot het laatste bijgewerkt. Daar het derde deel van de «*Principes du droit commercial belge*» van Prof. Fredericq uitgeput was in de boekhandel, zal de magistratuur, de balie en de handelswereld deze nieuwe editie bijzonder welkom heten, vooral daar het werk van de auteur aan de hoogste wetenschappelijke vereisten voldoet.

De praktische waarde van het boek wordt nog verhoogd door een formulier van de rechtspleging in zake faillissement, uitstel en akkoord tot voorkoming van faillissement.

Bij de vreugde, waarmee wij het verschijnen van de verschillende delen van de «*Traité de droit commercial belge*» van Prof. Fredericq begroeten, is er toch een schaduwzijde. De auteur had ons in de vorige jaren reeds drie delen geschonken van zijn Nederlands werk over hetzelfde onderwerp, waaraan ons Vlaams hoger onderwijs en onze rechtspraktijk in de Vlaamse provinciën zo dringende behoefte hadden. Sedert 1935, jaar waarin het derde boekdeel verscheen, is echter dit Nederlands werk niet voortgezet geworden en de angst bekruipt ons dat Prof. Fredericq zozeer in beslag zal genomen zijn door de uitwerking

van zijn groot «*traité*», dat het hem moeilijk zal vallen het Nederlands werk, dat in zo schitterende voorwaarden was begonnen, verder door te zetten. Het is onze vurige hoop dat wij, naast het verschijnen der volgende delen van het «*traité*», ook de voortzetting zullen kunnen begroeten der «*Beginselen van het Belgisch handelsrecht*», daar niemand beter dan Prof. Fredericq in staat is aan de Nederlandse rechtscultuur in België dit zo onmisbaar instrument te bezorgen.

R. V.

MEDEDELINGEN

DE BALIE IN TSJECHOSLOWAKIJE

In het Advocatenblad van 15 Februari l.l. lezen wij de hiernavolgende mededeling, verspreid door het Algemeen Nederlands Persbureau betreffende de toestand der balie in Tsjechoslowakije:

«In Tsjechoslowakije is een nieuwe wet gepubliceerd, waarbij het rechtskundig beroep wordt genationaliseerd. Na goedkeuring door de nationale vergadering, die deze week bijeen komt, zou de wet van 1 Januari van kracht worden.

»De genationaliseerde advocaten zijn verplicht zich in landelijke organisaties te verenigen, die de practijken zullen verdelen en de salarissen vaststellen. Men verwacht, dat het salaris niet hoger zal mogen komen dan 6.000 kronen per maand. (N.B.: de chèquekoers op Praag is thans f 5,29 à f 5,32 per 100 kronen. — Red.)

»De Minister van Justitie kan de advocaten onthefven van de gebruikelijke geheimhouding. In gevallen, die ressorteren onder een nieuwe wet voor de «verdediging van de republiek», zijn de rechtskundigen verplicht het traditionele beroepsgeheim te verbreken».

DE BELGISCHE JEUGD IN HET BUITENLAND

«De Belgische Jeugd in het Buitenland» (inrichting van openbaar nut), 11, Egmontstraat, Brussel, zou bij voorkeur vóór 15 Maart de aanvragen moeten ontvangen van hen die in aanmerking wensen te komen voor uitwisseling met het buitenland, plaatsing als betalend logé, verblijf in het Belgisch Tehuis te Parijs (rhetorici en universitair), oogstkampen in Engeland (eventueel ook Frankrijk; jongens en meisjes, 17 jaar en ouder; Mei, Juni, Juli, Augustus, September, October, November), uitnodigingen van Belgische families die een buitenlands kind wensen op te nemen als vakantie-kameraad voor hun kind of die hun sympathie wensen te betuigen voor een of ander bevriend land.

De aansluiting van de aanvragen eist veel werk en tijd. De Stichting moet dan ook de aanvragen behandelen in volgorde van ontvangst.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad. — Afl. 8 van 19 Februari 1949.

Mr. P. J. Oud, De Noodwet-Indonesië. — Mr. A. S. De Muinck Keizer, Staatskundig misdrijf in onze leveringsverdragen. — Mr. M. J. Broekhuizen Jr. Voordelige positie van de politieke delinquent. — Mr. F. W. Adriaanse, Betekening van stukken in België en Nederland. — Dr. I. Samkalden, Administratieve censuur of rechterlijke repressie.

Journal des Tribunaux. — 20 Februari 1949 nr. 3799. Berten J. Les faillites et concordats.